International Conference on Social Science Research

ICONSR 2018

5-9 September 2018 Prizren - KOSOVO

Determining the Success Criteria of Wedding Dress Producing Entrepreneurs: The Case of Turkey

Ahmet Ozbek[1], Yusuf Esmer[2*]

Introduction: Wedding dresses are high value-added clothing produced by workshops, fashion houses and bridal shops. In recent years, wedding dresses with different designs have emerged in parallel with the constantly changing needs and expectations of customers and the competition in the wedding dress sector is increasing day by day. In this context, there are a number of criteria that entrepreneurs who produce wedding dresses must possess in order to survive (be successful) in this competitive environment. In this study, it is aimed to determine success criteria that the entrepreneurs who produce wedding dresses should have in order to be able to produce wedding dresses, establish wedding dress producing enterprises and / or maintain an established business.

Material and Methods: Quantitative research method is used in this study. The sample of the study is the entrepreneurs who produce wedding dresses in Bursa, Istanbul and Samsun. Survey technique is used during data collection. Data is collected from 25 wedding dress entrepreneurs with the help of developed questionnaire. There are also open-ended questions in the questionnaire. The frequencies, percentages, mean and standard deviations of the collected data are interpreted in the SPSS 21.0 program.

Results: As a result of the analysis to be a wedding dress manager; having knowledge about the machines and apparatus used in planting, getting the body size of the customer and applying the sewing techniques are the most important characteristics. In addition, information about advertising-promotion, branding and marketing is the most important characteristic of business management.

Discussion: When the research results are evaluated, it will help the universities to be entrepreneurs of the students of clothing production and fashion design program to be taught entrepreneurship, marketing and brand related lessons.

Keywords: Wedding Dress, Wedding Dress Sector, Entrepreneurship, Wedding Dress Producing Entrepreneurs, Success Criteria

[1] Sinop University, Gerze Vocational School, 57600, Gerze, Sinop, TURKEY
[2] Bayburt University, Faculty of Applied Sciences, 69000, Bayburt, TURKEY
[*] Corresponding author: yusuf.esmer61@gmail.com

ICONSR2018

Gelinlik Üreten Girişimcilerin Başarı Kriterlerinin Belirlenmesi: Türkiye Örneği

Giriş: Gelinlik, atölye, moda evleri ve gelinlikçiler tarafından üretilen katma değeri yüksek bir giysidir. Son yıllarda müşterilerin istek ve beklentilerinin sürekli değişmesine paralel bir şekilde farklı tasarımlarda gelinlikler ortaya çıkmakta ve gelinlik sektöründe rekabet her geçen gün artmaktadır. Bu bağlamda gelinlik üreten girişimcilerin bu rekabet ortamında ayakta kalabilmeleri (başarılı olabilmeleri) için sahip olmaları gereken bir takım kriterler bulunmaktadır. Bu çalışmada gelinlik üreten girişimcilerin, gelinlik üretebilmek, gelinlik üreten işletmeyi kurmak ve/veya kurulmuş bir işletmeyi devam ettirebilmek için sahip olmaları gereken başarı kriterlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Materyal ve Yöntemler: Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Çalışmanın örneklemini Bursa, İstanbul ve Samsun illerinde bulunan gelinlik üreten girişimciler oluşturmaktadır. Veri toplama esnasında anket tekniği kullanılmaktadır. Geliştirilen soru formu yardımıyla 25 gelinlik girişimcisinden veri toplanmaktadır. Soru formunda açık uçlu sorular da bulunmaktadır. Toplanan verilerin SPSS 21.0 programında frekans, yüzde, ortalama ve standart sapmaları belirlenerek yorumlanmaktadır.

Sonuçlar: Analiz sonucunda gelinlik işletmecisi olabilmek için; dikimde kullanılan makine ve aparatlar hakkında bilgi sahibi olma, müşterinin beden ölçüsünü alabilme ve dikim tekniklerini uygulayabilmenin en önemli özellikler olduğu tespit edilmektedir. Ayrıca işletmecilik bilgisi olarak ise reklam-tanıtım, marka ve pazarlama hakkında bilgi sahibi olmanın en önemli özellikler olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Tartışma: Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde üniversitelerin giyim üretimi ve moda tasarımı programı öğrencilerine girişimcilik, pazarlama ve marka ile ilgili derslerin okutulması, onların girişimci olabilmelerine yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gelinlik, Gelinlik Sektörü, Girişimcilik, Gelinlik Üreten Girişimciler, Başarı Kriterleri

ICONSR 2018

1. Giriş

Gelinlik, düğün ve/veya nikâhta gelinin giydiği özel bir giysidir (Önder, 2017). Gelinlikler; atölyeler, moda evleri ve gelinlik üreticileri tarafından seri ve kişiye özel olmak üzere iki şekilde üretilmektedir. Seri üretilen gelinlikler, kişiye özel olarak üretilenlere göre daha düşük değere sahiptir (Kuleli, 2016). Fakat kadınlar henüz evlenecekleri kişi bile belli olmadan, kendilerini giyecekleri gelinliğin içinde düşledikleri için evliliğe adım atarken gelinliklerinin çok özel ve güzel olmasını istemektedirler (Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, 2016). Satın alma güçlerinin düşük ya da yüksek olması da bu durumu pek fazla değiştirmez. Bu nedenle gelinliklerinin kendilerine özel üretilmesini öncelikle talep ederler. Gelinlik, kişinin vücut yapısına ve ölçülerine göre üretilirken ayrıca üretiminde yüksek kaliteli malzeme kullanılmakta, provalar nedeniyle üretim süreci uzamakta ve hazır giysilere göre daha pahalı katma değeri yüksek bir ürün orataya çıkmaktadır (Güneş & Çavdar, 2016), (Şahin, 2009), (Koca & Koç, 2009), (Yücel Damar, 2016), (Kocabaş Atılgan, 2014).

Dünya gelinlik ticaretinde Çin, İspanya ve İtalya ilk üçü oluştururken Türkiye dördüncü sırada bulunmaktadır. Türk gelinlik sektörü hakkında istatistiksel veriler bulunmamakla birlikte, yaklaşık 4 bin işletmeden oluştuğu ve bu işletmelerinde ağırlıklı olarak Marmara ve Ege Bölgesinde yer aldığı tahmin edilmektedir. Sektörde 80 bin kişi çalışmakta olup, sektör el işçiliğine dayalı olmasından dolayı da kadın istihdam oranı oldukça yüksektir (Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, 2016). Sektör, kilogram başına ortalama 150 USD üzerinden Almanya, Avusturya, Hollanda, Romanya, İspanya, İtalya, ABD ve İngiltere gibi gelişmiş ülkeler başta olmak üzere dünyanın dört bir yanına gelinlik ihraç etmektedir (Arslan & Çileroğlu, 2018). Ayrıca genç ve dinamik bir nüfusa sahip olan Türkiye yıllık yaklaşık 700 bin evlilik sayısı ile ciddi bir pazardır. Türk tüketiciler de kişiye özel gelinlik tasarımları ve yerli gelinlikleri tercih etmektedir (Önder, 2017) (Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, 2016).

Sektörün genellikle küçük işletmelerden oluşması, düşük başlangıç sermayesi gerektirmesi ve katma değeri yüksek ürün üretilmesinden dolayı doğal olarak bu sektöre girişimcilerin ilgisini artırmaktadır. Bu çalışma, Türk gelinlik sektörüne yönelik literatürde çok az çalışmanın bulunması ve sektörde yer almak isteyen girişimcilere; işyeri kurmak, gelinlik üretmek ve işletmenin sürekliliğini sağlamak konularda bilgi sağlaması açısından önemlidir.

2. Materyal ve Yöntemler

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Araştırmanın evrenini Türkiye`de gelinlik üreten girişimciler oluşturmaktadır. Fakat Türkiye'de gelinlik üreten girişimcilerin bağlı olduğu bir kurum bulunmadığından, bu girişimcilerle ilgili verilere ulaşılamaması araştırmanın önemli bir kısıtı sayılmaktadır. Araştırmanın örneklemini kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen Bursa, İstanbul ve Samsun`da faaliyet gösteren 25 gelinlik girişimcisi oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aşamasında anket tekniği kullanılmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Anket formunun ilk bölümü, gelinlik girişimcilerinin kişisel özelliklerini belirlemeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde, gelinlik girişimcilerinin mesleki olarak sahip olması gereken özellikleri ile

ICONSR2018

ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 11 ifadeden oluşan 5`li likert tipi ölçek yer almaktadır. Üçüncü ve son bölümde ise gelinlik girişimcilerinin işletme kurma ve/veya kurulmuş işletmeyi başarılı bir şekilde işletebilmek için sahip olması gereken işletmecilik özelliklerini ölçmeyi amaçlayan 6 ifadeden oluşan 5`li likert tipi ölçek yer almaktadır. Soru formunda açık uçlu sorular da bulunmaktadır. Anket formunun ikinci ve üçüncü bölümlerinde kullanılan ölçeklerin SPSS 21.0 programında güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. İkinci ve üçüncü bölümde kullanılan ölçeklerin Cronbach Alpha (α) değerleri sırasıyla 0,742 ve 0,714 olarak tespit edilmiştir. Buna göre ölçeklerin güvenilirlik değerleri 0, 70`den daha büyük olduğundan ölçeklerin güvenilir olduğu sonucuna karar verilmiştir. Diğer yandan araştırmada toplanan verilerin SPSS 21.0 programında frekans, yüzde, ortalama ve standart sapmaları belirlenmektedir.

3. Sonuçlar

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21.0 programında analiz edilmiş ve tablolar halinde sunularak yorumlanmıştır.

Araştırmaya katılan gelinlik girişimcilerinin giyim üretimi eğitimi alma durumları ve giyim üretimi eğitimi almış oldukları kurumların dağılımı Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1: Gelinlik Girişimcilerinin Giyim Üretimi Eğitimi Alma Durumları

Giyim Üretimi Eğitimi Alınan Kurum	Girişimci Sayısı	Yüzde (%)
Eğitim Almadım	3	12,0
Halk Eğitim Merkezi	7	28,0
Lise	6	24,0
Meslek Yüksekokulu (Önlisans)	4	16,0
Fakülte (Lisans)	2	8,0
Diğer	3	12,0
Toplam	25	100,0

Araştırmaya katılan gelinlik girişimcilerinin istihdam ettikleri kişi sayısı Tablo 2'de verilmektedir.

Tablo 2: Gelinlik Girişimcilerinin İstihdam Ettikleri Kişi Sayısı

İstihdam Etme Durumu	İstihdam Edilen Kişi Sayısı
En Az İstihdam Eden	1 Kişi
En Fazla İstihdam Eden	15 Kişi
Ortalama İstihdam Edilen	4,5 Kişi

Tablo 2'ye göre gelinlik girişimcileri ortalama 5 kişi istihdam etmektedir. Bu veri işletmelerin KOBİ niteliğinde olup esnek bir yapıya sahip olduklarını göstermektedir.

Gelinlik girişimcilerinin moda tasarımı eğitimi alma durumları Tablo 3'de verilmektedir.

Tablo 3: Gelinlik Girişimcilerinin Moda Tasarımı Eğitimi Alma Durumları

Evet	Hayır	Toplam
18 (72,0 %)	7 (28,0 %)	25 (100,0 %)

Tablo 3'e göre gelinlik girişimcilerinin genellikle moda tasarımı eğitimine sahip oldukları görülmektedir.

Gelinlik girişimcilerinin giyim üretimi eğitimi alma durumları Tablo 4'de verilmektedir.

ICONSR 2018

Tablo 4: Gelinlik Girişimcilerinin Giyim Üretimi Eğitimi Alma Durumları

Evet	Hayır	Toplam
22 (88,0 %)	3 (12,0 %)	25 (100,0 %)

Tablo 4'e göre gelinlik girişimcilerinin yaklaşık %90'ı giyim üretimi eğitimi almıştır. Bu durum girişimcilerin giyim üretimi konusunda yeterli eğitime sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya dahil olan gelinlik girişimcilerinin sektör deneyimleri Tablo 5'de verilmektedir.

Tablo 5: Gelinlik Girişimcilerinin Sektör Deneyimleri

Deneyim Durumu	İşletme Sayısı (Tane)		Deneyim süresi (Yıl)
1-5 yıl Sektör	5	En Az Sektör	1 yıl
6-10 yıl Sektör	5	En Fazla Sektör	35 yıl
11-15 yıl Sektör	5	Ortalama Sektör	14,08 yıl
16-20 yıl Sektör	4		
26-30 yıl Sektör	2		
31-35 yıl Sektör	3		

Bu soruya 1 kişi cevap vermemiş olup, 24 kişiden alınan sonuçlardan Tablo 5 oluşturulmuştur. Tablo 5'e göre gelinlik girişimcilerinin %79,17'si 6-35 yıl sektör deneyimine sahiptir. Araştırmaya katılan gelinlik girişimcilerinin sektör tecrübesi araştırma sorularımıza cevap verebilecek tecrübeye sahip olduklarını göstermektedir.

Gelinlik girişimcilerinin almış oldukları eğitimin işletme kurmak için yeterlilik durumu Tablo 6'da verilmektedir.

Tablo 6: Gelinlik Girişimcilerinin Almış olduğu Eğitimin İşletme Kurma İçin Yeterlilik Durumları

Yeterlilik Durumu	Sayı	Yüzde (%)
Yeterli	22	88
Kısmen Yeterli	2	8
Ne yeterli ne de yetersiz	1	4
Yetersiz	0	0
Çok yetersiz	0	0
Toplam	25	100

Tablo 6'ya göre gelinlik girişimcilerinin almış olduğu eğitim işletme kurmak için yaklaşık %90 oranında yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Gelinlik girişimcilerinin kendi marklarına sahip olma durumları Tablo 7'de verilmektedir.

Tablo 7: Gelinlik Girişimcilerinin Kendi Markalarına Sahip Olma Durumları

Evet	Hayır	Toplam
20 (80,0%)	5 (20,0%)	25 (100,0%)

Tablo 7'ye göre gelinlik girişimcilerinin %80'i kendi markasına sahiptir. Bu durum işletmelerin başarısını ve sektörün geleceğinin parlak olduğunun göstergesi sayılabilir.

Gelinlik işletmesi kuracak girişimcilerin mesleki yönden sahip olması gereken özellikler ile ilgili ifadeler Tablo 8'de verilmektedir.

ICONSR2018

Tablo 8: Gelinlik İşletmesi Kurmak İçin Mesleki Olarak Sahip Olunması Gereken Bilgi Birikiminin Değerlendirilmesi

İfade No	**İfadeler**
İfade 4	Dikim de kullanılan makine ve aparatları bilmek.
İfade 5	Dikim tekniklerini bilmek.
İfade 9	Giysi üretiminde kullanılan makine ve aparatların bakımı ile ilgili bilgiye sahip olmak.
İfade 10	Giysi üretiminde kullanılan makine ve aparatların onarımı ile ilgili bilgiye sahip olmak.
İfade 12	Giysinin teknik çizimini hazırlayabilmek.
İfade 13	Giysi için kullanılabilecek süsleme tekniklerini bilmek.
İfade 14	Giysi için kullanılabilecek süsleme materyallerini bilmek.
İfade 15	Giyim üretiminde meydana gelen yenilikleri (yeni makine, donanım vb.) takip etmek.
İfade 16	İnsan üzerinden ölçü alabilmek.
İfade 18	Modada meydana gelen yenilikleri takip etmek.
İfade 19	Moda da meydana gelen yenilikleri uygulayabilmek.

Tablo 9'da yer alan aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar ankette yer alan ifadelerin 25 katılımcıdan elde edilmiş cevaplarıyla oluşturulmaktadır. Hem standart sapmanın küçük olduğu hem de yargının kesin olduğu ifade çizelgede en başta yer almaktadır. Aritmetik ortalamalar büyüklük sırasına göre verilmektedir. Böylece ifadeler önem derecesine göre sıralanmaktadır.

Tablo 9: Gelinlik İşletmesi Kurmak İçin Mesleki Olarak Sahip Olunması Gereken Bilgi Birikiminin Durumu

	1= Çok Önemsiz		**2= Önemsiz**		**3= Ne Önemli Ne de Önemsiz**		**4= Önemli**		**5= Çok Önemli**			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	X_{ort}	**σ**
İfade 4	0	0	0	0	0	0	4	16	21	84	4,840	,374
İfade 16	0	0	0	0	1	4	2	8	22	88	4,840	,472
İfade 5	0	0	0	0	0	0	5	20	20	80	4,800	,408
İfade 18	0	0	0	0	0	0	5	20	20	80	4,800	,408
İfade 19	0	0	0	0	0	0	9	20,8	19	79,2	4,791	,414
İfade 14	0	0	0	0	0	0	4	22,2	14	77,8	4,777	,427
İfade 13	0	0	0	0	1	4	6	24	18	72	4,680	,556
İfade 12	0	0	0	0	1	4	7	28	17	68	4,640	,568
İfade 15	0	0	1	4	2	8	7	28	15	60	4,440	,820
İfade 9	0	0	0	0	6	24	10	40	9	36	4,120	,781
İfade 10	0	0	0	0	8	32	10	40	7	28	3,960	,789

Tablo 9`a göre gelinlik üreten girişimcilerin mesleki yönden sahip olması gereken en önemli nitelikler sırasıyla; (1) Dikim de kullanılan makine ve aparatları bilmek, (2) İnsan üzerinden ölçü alabilmek, (3) Dikim tekniklerini bilmek ve (4) Modada meydana gelen yenilikleri takip etmektir. Bu sonuçlara göre gelinlik üreten girişimcilerin başarılı olabilmeleri için makine kullanımı, ölçü ve modayı takip etme gibi konularda bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.

Tablo 10'da gelinlik üreten işletme kurmak ve/veya kurulmuş gelinlik üreten işletmeyi başarılı bir şekilde işletebilmek için sahip olunması gereken işletmecilik bilgisi ile ilgili ifadeler yer almaktadır.

Tablo 10: Gelinlik İşletmesi Kurmak ve/veya Kurulmuş Gelinlik İşletmesini Başarılı Bir Şekilde İşletebilmek İçin Sahip Olunması Gereken İşletmecilik Bilgisinin Durumu

İfade No	**İfadeler**
İfade 1	İşyeri kurma konusundaki işleyişi bilme (hangi kurumlara başvurup hangi izin ve belgelerin alınacağı vb.)
İfade 2	Devlet teşvikleri (KOSGEB vb. teşvikler) konusun da bilgi sahibi olmak.
İfade 5	İş hukuku konusunda bilgi sahibi olmak.
İfade 6	Ürünün reklam ve tanıtımı konusunda bilgi sahibi olmak
İfade 7	Ürünlerin pazarlanması konusunda bilgi sahibi olmak.
İfade 8	Ürünlerin markalaştırılması konusunda bilgi sahibi olmak.

Tablo 11'de yer alan aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar ankette yer alan ifadelerin 25 katılımcıdan elde edilmiş cevaplarıyla oluşturulmaktadır. Hem standart sapmanın küçük olduğu hem de yargının kesin olduğu ifade çizelgede en başta yer almaktadır. Aritmetik ortalamalar büyüklük sırasına göre verilmiştir. Böylece ifadeler önem derecesine göre sıralanmaktadır.

Tablo 11: Gelinlik İşletmesi Kurmak ve/veya Kurulmuş Gelinlik Üreten İşletmesini Başarılı Bir Şekilde İşletebilmek İçin Sahip Olunması Gereken İşletmecilik Bilgisinin Durumu

	1= Çok Önemsiz		**2= Önemsiz**		**3= Ne Önemli Ne de Önemsiz**		**4= Önemli**		**5= Çok Önemli**			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	X_{ort}	**σ**
İfade 6	0	0	0	0	1	4	3	12	21	84	4,800	,500
İfade 8	0	0	0	0	1	4	5	20	19	76	4,720	,541
İfade 7	0	0	0	0	2	8	4	16	19	76	4,680	,627
İfade 5	0	0	0	0	1	4	8	32	16	64	4,600	,577
İfade 1	0	0	0	0	2	8	10	40	13	52	4,440	,650
İfade 2	0	0	1	4	8	32	7	28	9	36	3,960	,934

Tablo 11`e göre gelinlik üreten girişimcilerin işletmecilik bilgisi yönünden sahip olması gereken özellikler sırasıyla; (1) Ürünün reklam ve tanıtımı konusunda bilgi sahibi olmak, (2) Ürünlerin markalaştırılması konusunda bilgi sahibi olmak ve (3) Ürünlerin pazarlanması konusunda bilgi sahibi olmaktır. Bu sonuçlara göre gelinlik üreten girişimcilerin başarılı olabilmeleri için reklam-tanıtım, marka ve pazarlama konularında bilgi sahipi olmaları gerekmektedir.

4. Tartışma

Araştırmaya katılan gelinlik üreten girişimciler genellikle moda tasarımı ve giyim üretimi eğitimine sahip olup, eğitimlerini genellikle halk eğitim merkezleri ve meslek liselerinde almaktadır. Bu girişimcilerin %88'i almış oldukları eğitimin işletme kurmak için yeterli olduğunu beyan etmektedir. Ayrıca gelinlik üreten girişimciler sektörde ortalama 14,08 yıllık tecrübeye sahip olup ortalama 4,5 kişi istihdam etmekte ve %80'i kendi markasına sahip olmaktadır.

Araştırma sonucunda, girişimcilerin temel olarak gelinlik üretim sektöründe yer alabilmeleri için moda tasarımı ve giyim üretimi eğitimi almalarının önemli olduğu sonucuna ulaşılırken ayrıca sektörde yer alabilmek için mesleki ve işletmecilik yönünden de bir takım niteliklere sahip olmaları gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

ICOLR 2018

Mesleki yönden sahip olmaları gereken en önemli özelliklerin sırasıyla; dikimde kullanılan makine ve aparatlar hakkında bilgi sahibi olmak, müşterinin beden ölçülerini alabilmek ve dikim tekniklerini uygulayabilmek ve giyim üretiminde meydana gelen yenilikleri (yeni makine, donanım vb.) takip etmek olduğu görülmektedir. İşletme kurmak ve/veya kurulmuş işletmeyi başarılı bir şekilde işletebilmek için sahip olmaları gereken işletmecilik bilgisi anlamında en önemli özelliklerin ise reklamı-tanıtım marka ve pazarlama hakkında bilgi sahibi olmak olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, araştırma sonuçları değerlendirildiğinde üniversitelerin giyim üretimi ve moda tasarımı programı öğrencilerine girişimcilik, pazarlama ve marka ile ilgili derslerin okutulması, onların girişimci olabilmelerine yardımcı olacağı düşünüldüğünden müfredatlarda bu derslere daha çok yer verilmesi önerilmektedir.

Kaynakça

Arslan, B., & Çileroğlu, B. (2018). Kişiye Özel Gelinlik Üretiminde Tasarımcı Faaliyetleri. *Sosyal Bilimler Dergisi, 5*(23), 274-283.

Güneş, P. E., & Çavdar, E. (2016). Kişiye Özel Lüks Giysiler Üreten Bir Konfeksiyon Mağazasında Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri Kullanılarak Tedarikçi Seçimi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(30), 217-245.

Koca, E., & Koç, F. (2009). Giysi Tasarımında Yaratıcılık. *e-Journal of New World Sciences Academy, 4*(1), 33-44.

Kocabaş Atılgan, D. (2014). Giysi Tasarımında Esinlenmenin ve Araştırmanın Yaratıcılığa Etkisi. *The Journal of Academic Social Science Studies*(27), 471-487.

Kuleli, S. (2016). *Gelinlik Üretiminde Modüler Ürün Geliştirme.* Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Moda ve Hazır Giyim Federasyonu. (2016). Gelinliğin "Al"dan "Beyaz"a Tarihsel Yolculuğu. *MHGF Adres Dergisi, 18*(2), 45-46. 08 13, 2018 tarihinde http://www.mhgf.org.tr/mhgfadmin/uploads/file/dergi/2016/ADRES-SAYI-18-web.pdf adresinden alındı.

Moda ve Hazır Giyim Federasyonu. (2016). Hazır Giyimde Katma Değeri Yüksek Üretim ve İhracat: Gelinlik Sektörü. *MHGF Adres Dergisi, 18*(2), 38-40. 08 13, 2018 tarihinde http://www.mhgf.org.tr/mhgfadmin/uploads/file/dergi/2016/ADRES-SAYI-18-web.pdf adresinden alındı

Önder, S. (2017). *Türkiye'de Gelinlik Tasarımı ve Aksesuarlarının Kültürlerarası Gösterdiği Farklılıklar Üzerine Bir İnceleme.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü , İstanbul.

Şahin, A. (2009). *Giysi Alışverişinde Tüketicilerin Haute Couture ve Hazır Giyim Tercihleri İstanbul-Konya İllerinde Örnek Bir Araştırma.* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Yücel Damar, D. (2016). *Kişiye Özel Giysi Tasarımı ve Üretiminde Keçe Sanatının Yeni Yaklaşımlarla Uygulanması.* Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.